

monasterii sub plenissima defensione et immunitatis tuitione volumus ut constant ac tueantur : ita ut nullus iudex publicus, aut alia quælibet potestate publica prædita persona, de eorum rebus freda, tributa, mansionaticos, vel paratas, aut teloneum, vel fidejussores tollere, aut homines ipsorum tam litos quam et ingenuos, super terram eorum manentes distringere; nec ullas publicas functiones, aut redhibitiones, vel illicitas occasiones requirere vel exigere presumat. Sed liceat prædicto venerabili episcopo suisque successoribus, ac omni clero sub eorum regimine

A constituto, quiete in Dei servitio degere, et pro nobis proleque nostra, atque statu totius imperii nostri, divinam misericordiam exorare. Et ut hæc auctoritas sui vigoris perpetuam obtineat firmitatem, manu propria subter eam firmavimus, et annuli nostri impressione signare iussimus.

Data Idus Maii, anno Christo propitio XXI imperii domini Ludovici piissimi Augusti, indictione XII. Actum Aquisgrani palatio regio, in Dei nomine feliciter. Amen.

EXEMPLAR

DECRETI VENERANDÆ MEMORIÆ GREGORII PAPÆ IV DE EADEM RE.

GREGORIUS episcopus, servus servorum Dei.

Omnium fidelium dignoscentiæ certum esse volumus qualiter beate memoriæ præcellentissimus rex Carolus tempore prædecessorum nostrorum, divino afflatus Spiritu, gentem Saxonum sacro cultui subdidit, jugumque Christi, quod suave ac leve est, ad usque terminos Danorum sive Slavorum corda ferocia ferro perdomans docuit, ultimamque regni ipsius partem trans Albiam inter mortifera paganorum pericula constitutam, videlicet ne ad ritum relaberetur gentilium, vel etiam quia lucrands adhuc gentibus aptissima videbatur, proprio episcopali vigore subdere decreverat. Sed quia effectum mors prohibuerat, succedente ejus præcellentissimo filio Ludowico, imperatore Augusto, pium studium sacri genitoris sui efficaciter implevit. Quæ ratio nobis per venerabiles Ratoldum sive Bernodum episcopos, necnon et Geroldum comitem vel missum venerabilem, relata est confirmanda. Nos igitur omnem ibi Deo dignam statutam providentiam cognoscentes, instructi etiam præsentia fratris filiique nostri Ansgarii, primi Nordalbingorum episcopi, per manus Drogonis Metensis episcopi consecrati, sanctum studium magnorum imperatorum tam præsentis auctoritate, quam etiam pallii datione more prædecessorum nostrorum roborare decrevimus : quatenus tanta auctoritate fundatus prædictus filius noster ejusque successores lucrands plebibus insistentes adversus tentationes diaboli validiores existant. Ipsumque filium nostrum, jam dictum Ansgarium, legatum in omnibus circumquaque gentibus Sueonum sive Danorum, necnon etiam Slavorum, vel in cæteris ubicunque illis in partibus constituis divina pietas ostium aperuerit, una cum Ebone Rhemensi archiepiscopo, statuentes ante corpus et Confessionem sancti Petri, publicam evangelizandi tribuimus auctoritatem : ipsamque sedem Nordalbingorum, Hammaburg dictam, in honore Salvatoris sanctæque ejus et intemeratæ genitricis semper virginis Mariæ consecratam, archiepiscopalem deinceps esse decernimus. Consecrationem vero succedentium sacerdotum, donec consecrantium numerus augeatur ex gentibus, sacræ pa-

B latinæ providentiæ interim committimus. Strenui vero prædicatoris personæ, tantoque officio aptæ, eligatur semper successio. Omnia vero a venerabili principe ad hoc Deo dignum officium deputata, patria etiam pia ejus vota auctoritate firmamus : omnemque resistantem vel contradicentem anathematis mucrone percutimus, atque perpetua ultione reum diabolica sorte damnamus; ut culmen apostolicum more prædecessorum nostrorum, causamque Dei pio affectu zelantes, ab adversis hinc inde partibus tutius muniamus. Et quia te, charissime fili Ansgari, divina clementia nova in sede primum disposuit esse archiepiscopum, nos quoque pallium tibi ad missarum solemniam celebranda tribuimus, quod tibi in diebus tuis, uti et ecclesiæ tuæ perpetuo statu manentibus privilegiis, uti largimur. Idecirco hujus indumenti honor morum a te vivacitate servandus est. Si ergo pastores ovium sole geluque pro gregis sui custodia, ne qua ex eis aut errando pereat, aut ferinis lanianda morsibus rapiatur, oculis semper vigilantibus circumspectant; quanto sudore quantaque cura debeamus esse pervigiles, nos qui pastores animarum dicimur, attendamus; et ne susceptum officium in terrenis negotiis aliquatenus implicare debeas, admonemus. Vita itaque tua illis tuis sit via : in ipsa, si qua fortitudo illis inest, dirigant; in ea, quod imitentur, aspiciant; in ipsa, se semper considerando, proficiant, ut tuum post Deum videatur esse bonum, quod vixerint. Cor ergo tuum neque prospera, quæ temporaliter blandiuntur, extollant, neque adversa dejiciant; districtum mali cognoscant, pium benivoli sentiant. Incontem apud culpabilem malitia aliena non faciat; reum gratia non excuset. Viduis ac pupillis injuste oppressis defensio tua subveniat. Ecce, frater charissime, inter multa alia ista sunt sacerdotii, ista sunt pallii; quæ si studiose servaveris, quod foris accepisse ostenderit, intus habebis. Sancta Trinitas fraternitatem vestram diu conservare dignetur incolumem, atque post hujus sæculi amaritudinem ad perpetuam perducatur beatitudinem.

ORDO RERUM QUÆ IN HOC TOMO CONTINENTUR.

HAYMONIS OPERUM PARS SECUNDA. — HOMILIÆ.

HOMILIÆ DE TEMPORE.

HOMILIA PRIMA. — Dominica prima Adventus.	11
HOM. II. — Dominica secunda.	17
HOM. III. — Dominica tertia.	25
HOM. IV. — Feria quarta Quatuor Temporum.	51
HOM. V. — Feria sexta Quatuor Temporum.	56

HOM. VI. — Sabbato Quatuor Temporum.	59
HOM. VII. — Dominica quarta Adventus.	41
HOM. VIII. — In vigiliis Nativitatis Domini.	47
HOM. IX. — In die sancto Nativitatis Domini.	54
HOM. X. — De sancto Stephano protomartyre.	64
HOM. XI. — De sancto Joanne evangelista et apostolo.	79
HOM. XII. — De sanctis Innocentibus.	75
HOM. XIII. — Dominica infra octavam Nativitatis Domini.	85
HOM. XIV. — In Circumcisione Domini.	90